

PARE I MITE DEL TERROR MODERN

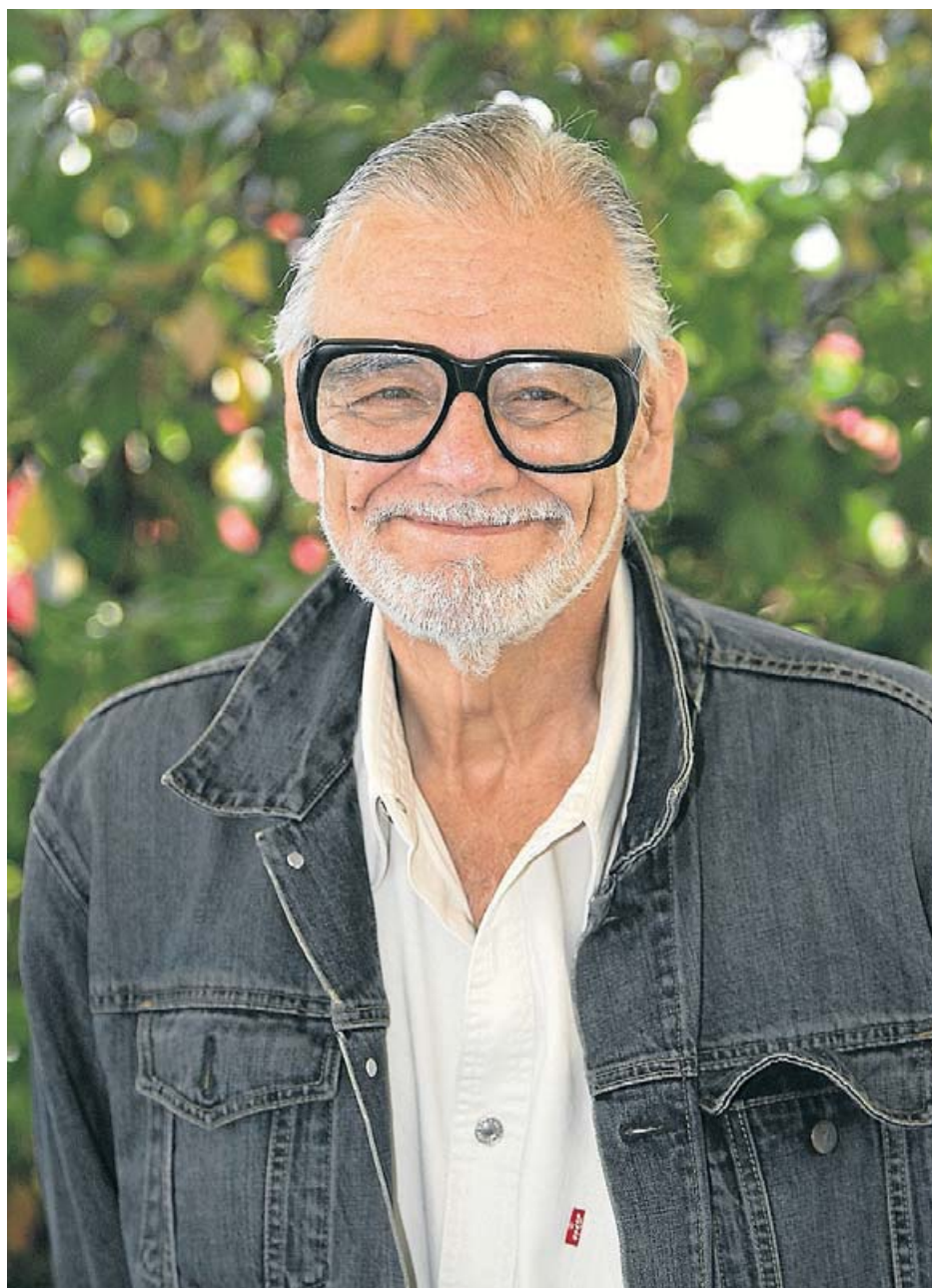
Mor als 77 anys George A. Romero, director de la pel·lícula 'La nit dels morts vivents' i figura essencial del cinema fantàstic

TEXT **TONI VALL**
LLOC **BARCELONA**

George A. Romero considerava que els zombis eren sempre els bons de la pel·lícula. Els utilitzava com a detonadors del mal dels éssers humans a qui els morts vivents tenien terroritzats i que per fer-hi front i sobreviure –al límit entre la vida i la mort– treien la seva cara més mesquina, més calculadora, més inhumana. Amb enginy i mala bava, posava sempre els personatges de les seves pel·lícules en situacions que confirmaven la famosa dita de Hobbes: l'home és un llop per a l'home. Aquesta mirada social, aquest afany parabòlic, apareix en tots els films del gènere que es va inventar solet aquest novaïorquès d'alta estatura, ulleres enormes i incalculable influència en la història del cinema de terror.

Romero, nascut el 4 de febrer del 1940, va abandonar aquest món diumenge a causa d'un càncer de pulmó. Els seus familiars i amics han explicat que una de les últimes coses que els va demanar va ser poder escoltar la banda sonora de *L'home tranquil*, de John Ford. És bonic pensar que els acords de Victor Young que evoquen els paisatges irlandesos que tan estimava Ford van servir-li per enfil·lar el camí d'una mort que ell tantíssimes vegades havia representat impresa en cel·luloide a ritme de música sincopada i histèrica, allunyada de segons quines subtilitats.

El relat de la concepció i el naixement del seu primer film, *La nit dels morts vivents* (1968), és la història d'una obra mítica, posada sempre d'exemple per glossar els mèrits del risc i l'emprenedoria als marges del Hollywood oficial. Amb la bandera de l'underground, un pressupost de poc més de 100.000 dòlars, una càmera de 35 mm, negatiu en blanc i negre i molt d'entusiasme, va

El cineasta nord-americà George A. Romero quan va presentar la pel·lícula *La terra dels morts vivents* a Canes l'any 2005. GARETH CATTERMOLE / GETTY

imaginar i dur a terme un film senzillíssim, concís i amb intencions metafòriques. Sempre va defensar que la seva era una obra tan filosòfica com satírica i es va passar la vida pensant variacions sobre el mateix tema. Potser perquè s'havia inventat un subgènere que donaria per a infinites còpies i homenatges, va voler ser ell mateix qui el fes evolucionar, i també repetir-se.

Ancorat en l'esperit de la sèrie B

Pertanyent a una irreplicable generació de creadors americans de films de terror –Wes Craven, Tobe Hooper, David Cronenberg, John Carpenter– sorgits del cinema de baix cost però evolucionats a poc a poc cap a pressupostos més generosos, Romero es va mantenir més ancorat en l'esperit de la sèrie B. Així van anar apareixent les successives seqüeles del film primogènit. La primera, *Zombi* (1978); després, *El dia dels morts* (1985), i en un últim tram de carrera extremadament prolífic i obsessiu amb el tema que tant el preocupava: *La terra dels morts vivents* (2005), *El diari dels morts* (2007) i *La resistència dels morts* (2009).

Entremig va emprendre moltes altres aventures, com l'extraordinària *Atracció diabòlica* (1988) –sobre la relació entre un tetraplègic i un mico– i les sinèrgies amb altres artistes del gènere tan decisius com ell mateix, com Stephen King, que li va escriure *Creepshow* (1982), inspirada en còmics de terror dels anys 50, i de qui Romero va adaptar una novel·la a *La meitat fosca* (1993). També de Dario Argento, amb qui va codirigir *Els ulls del diable* (1990). Guionista incansable, ment fèrtil i fecunda, va construir molts més films dels que va dirigir finalment. Estava content amb el balanç i amb el fet d'haver imaginat sense voler com havia de ser el modern cinema de terror.